

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

**РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр**

зі спеціальності 242 «Туризм»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Туризм»
(назва освітньої програми)

на тему: «Шляхи удосконалення діяльності туристичних підприємств на
ринку гастрономічного туризму»

Виконавець
студентка Центру заочної та вечірньої форми навчання
Спиридонова Дар'я Олексіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

(науковий ступінь, вчене звання)
Павлоцький Володимир Якович
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність проблематики. Діловий туризм в світі динамічно розвивається, він є одним з важливих інструментів активізації торгово-економічних відносин і розвитку зовнішньоекономічних зв'язків. Додаткової актуальності теми роботи надає пошук шляхів розвитку ділового туризму після наслідків пандемії. Основною перешкодою для ефективного розвитку туризму, в цілому, на даний час, стала невизначена ситуація в країні. Питання що до розвитку ділового туризму в Україні залишається відкритим.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування можливостей підвищення ефективності діяльності турагенства «Культура подорожей», шляхом проектування нового туру ділового спрямування, разом з партнером-тураператором «Вілкове Пелікан тур».

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є процес підвищення ефективності діяльності туристичного агенства на ринку ділового туризму.

Предметом кваліфікаційної роботи є підвищення ефективності діяльності турагенства «Культура подорожей » за рахунок проектування ділових турів з партнером-туроператором.

Для досягнення поставленої мети в процесі написання кваліфікаційної роботи необхідно вирішити наступні **завдання**:

- розглянути теоретико-методологічні засади організації ділового туризму;
- дослідити специфіку та територіальну організацію ділового туризму в Україні та в світі;
- оцінити економічну діяльність турагенства «Культура подорожей»;
- проаналізувати структуру та динаміку доходів від турагенської діяльності підприємства «Культура подорожей»;
- проаналізувати фінансові результати діяльності туристичного агенства «Культура подорожей» за 2020-2021 рр.;

У процесі вивчення даної теми і підготовки кваліфікаційної роботи були використані нормативно-правові акти України, фінансова і статистична звітність турагенства «Культура подорожей», окремі Інтернет-ресурси, статті

з фахових періодичних видань, а також науково-практичні видання та навчальні посібники вітчизняних та зарубіжних авторів: О. Чімітдоржієва, Р. Девідсон, І. В. Давиденко, Г. Егамбердієвої та інших.

Методами дослідження є аналіз стану організації ділового туризму в Україні, здійснений із застосуванням статистичного методу. Для обробки статистичних даних використовувався табличний редактор Excel та програми побудови діаграм. За допомогою CVR-аналізу була розрахована сума постійних і змінних витрат, а також розрахована точка беззбитковості для туру.

Інформаційна база дослідження включає нормативно-правові акти України, фінансову і статистичну звітність туристичного агентства «Культура подорожей», науково-практичні видання та навчальні посібники вітчизняних та зарубіжних авторів: О. Чімітдоржієва, Р. Девідсон, І. В. Давиденко, Г. Егамбердієвої С. П. та інших, статті з фахових періодичних видань, окремі Інтернет-ресурси.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (30 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 57 сторінок. Основний зміст викладено на 52 сторінках. Робота містить 11 таблиць, 8 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні засади організації ділових турів*» розглянуто сутність та специфіку ділового туризму у світі та вітчизняній практиці, особливості створення ділових турів Українськими операторами.

У другому розділі «*Аналіз господарської діяльності туристичного агентства «Культура подорожей» за 2020-2021 рр.*» наведено організаційно-економічна характеристика туристичного агентства «Культура подорожей», проаналізовано основна діяльність підприємства на ринку туристичних

послуг, досліджено його фінансовий стан та результати господарської діяльності.

У третьому розділі « *Пропозиції із розробки ділового туру для реалізації турагенством «Культура подорожей»* » сформульовано пропозиції щодо проектування нового ділового туру, з партнером-туроператором «Вілкове Пелікан тур», «GRAIN UKRAINE», складено його маршрут і програма, здійснено калькулювання собівартості та визначено беззбитковий обсяг реалізації.

ВИСНОВКИ

Діловий туризм означає подорожі із службовими цілями, без отримання доходів за місцем відрядження. До ділового туризму відносять: подорожі з метою участі у з'їздах, загальних зборах будь-якої організації, дипломатичного чи іншого характеру, наукових конгресах і конференціях, виробничих семінарах і нарадах, ярмарках, виставках і міжнародних салонах та інші службові поїздки.

До найпопулярніших бізнес-центрів України можна віднести Київ, Дніпро, Харків, Львів, Одесу та інші міста обласного значення. Ділові подорожі в Україні стрімко розвивалися до 2019 року, через пандемію ділові подорожі майже зійшли нанівець. Розвиток ділового туризму був перспективним вектором економіки міст. На кінець 2021 року у даній сфері спостерігався спад, спричинений ковідними обмеженнями.

Зазначимо що, діловий туризм у місті Одесі пропонує бізнес-туристу: великий вибір місць розміщення; чудові конференц-зали; історичні будівлі, обладнані відповідно до світових стандартів, добре розвинену транспортну інфраструктуру та інфраструктуру харчування – наявність банкетних залів, розвинена мережа ресторанів. Ці ресурси дають можливість організовувати заходи на належному рівні.

Для проходження практики було обране туристичне агенство «Культура

подорожей». Туристичне підприємство «Культура подорожей» має 1 філіал, який розташований у Одеській області, Овідіопольському районі, село Лиманка. Станом на 2021 р. компанія розвивається та стає більш популярною у області серед своїх прихильників . Компанія спеціалізується на внутрішньому туризмі, та віддає перевагу екологічному туризму, також відправляє своїх туристів за кордон . Станом на 2021 рік, туристичним оператором «Культура подорожей» було обслуговано 1023 туриста, які обрали такий вид туризму, як екологічний.

На сьогоднішній день аналізувати ринок ділових подорожей складно. Війна в Україні поставила під загрозу туризм в цілому. Під час російської агресії здійснення ділових подорожей неможливе.

У даній роботі нами був розроблений діловий тур для відвідування конференції «Grain Ukraine», спільно з туроператором «Вілкове Пелікан тур».

Представлений тур буде реалізований після припинення Російської агресії. Після скасування воєнного стану актуальність ділових зустрічей зросте, з'явиться більше приводів для особистих зустрічей. Впровадження туру до асортименту туристичного агентства «Культура подорожей», підвищить конкурентоспроможність даного підприємства.

Також була розрахована точка беззбитковості для вказаного туристичного продукту, яка склала 5 турів.

При цьому можливий обсяг прибутку від реалізації пропонованих послуг

складе 22710 грн., термін окупності не перевищує одного туристичного сезону, а рентабельність діяльності із впровадження туру –15,7% .

Отримані дані, підтверджують доцільність впровадження туру до асортименту підприємства «Культура подорожей».

АНОТАЦІЯ

Спиридонова Д.О. «Напрями підвищення ефективності роботи туристичних підприємств на ринку ділового туризму (на прикладі турагенства «Культура подорожей»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю

242 «туризм»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою

«туризм»

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2022.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти забезпечення ефективності діяльності туристичних підприємств на ринку ділового туризму. Висвітлено сутність та особливості розвитку ділового туризму. Проаналізовано перелік об'єктів ділового туризму у світі та на території України. Надано загальну характеристику турагенства «Культура подорожей». Проаналізовано фінансово-господарську діяльність туроператора «Культура подорожей» за 2020-2021 роки.

Запропоновано проектування та впровадження нового туристичного продукту «Конференція Grain Ukraine», який відповідає критеріям ділового туризму. Проведено калькуляцію майбутнього туру. Обґрунтовано економічну доцільність впровадження нового туру для туристичного підприємства.

Ключові слова: діловий туризм, економічна ефективність, рентабельність, постійні витрати, змінні витрати, точка беззбитковості.

ANNOTATION

Spiridonova D.O «Directions for improving the efficiency of tourism enterprises in the business tourism market (on the example of the travel agency "Culture of Travel")»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty

242 «Tourism»

(code and name of the specialty)

For the educational program

«Tourism»

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2021.

The work deals with the theoretical aspects ensuring the efficiency of economic activity of the tourism industry in the market of business tourism. The essence and features of development of business tourism are highlighted. The list of objects of business tourism on the territory of Ukraine is analyzed. The general description of the travel agency "Travel culture" is given. The financial-economic activity of travel agency «Travel culture» for 2020-2021 has been analyzed.

The design and implementation of the new tourist product «Conference Grain Ukraine», which meets the criteria of business tourism, is proposed. The calculation of the forthcoming tour is carried out. The economic expediency of introducing a new tour for a tourist enterprise is substantiated.

Key words: business tourism, economic efficiency, operating activity of the enterprise, profitability, constant expenses, variable costs, break-even point.